

RAPORT DIAGNOSTYCZNY OBSZARU PROWADZENIA POLITYKI TERYTORIALNEJ BRODNICY

SYNTEZA

OPRACOWANIE: FUNDACJA MIASTO | OPEN THE BOX
TORUŃ, STYCZEŃ 2023

OPRACOWANIE W ZAKRESIE:

Raport diagnostyczny Obszaru Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy

WYKONANY NA ZLECENIE:

Gmina Zbiczno

ul. Szosa Brodnicka 53

87-305 Zbiczno

PRZEZ ZESPÓŁ REDAKCYJNY:

FUNDACJA MIASTO:

Jakub Jaźwiec, MBA, ekspert strategiczny,

Piotr Górka, ekspert strategiczny,

Paweł Kowalski, ekspert strategiczny,

we współpracy z przedstawicielami samorządów OPPT Brodnicy (Zespół Roboczy)

STYCZEŃ 2023

Skład samorządów objętych opracowaniem:

Gmina Bartniczka

Gmina Bobrowo

Gmina Brodnica

Gmina Brzozie

Gmina Miasta Brodnicy

Gmina Osiek

Gmina Świedziebnia

Gmina Zbiczno

Miasto i Gmina Górzno

Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie

Powiat brodnicki

SPIS TREŚCI

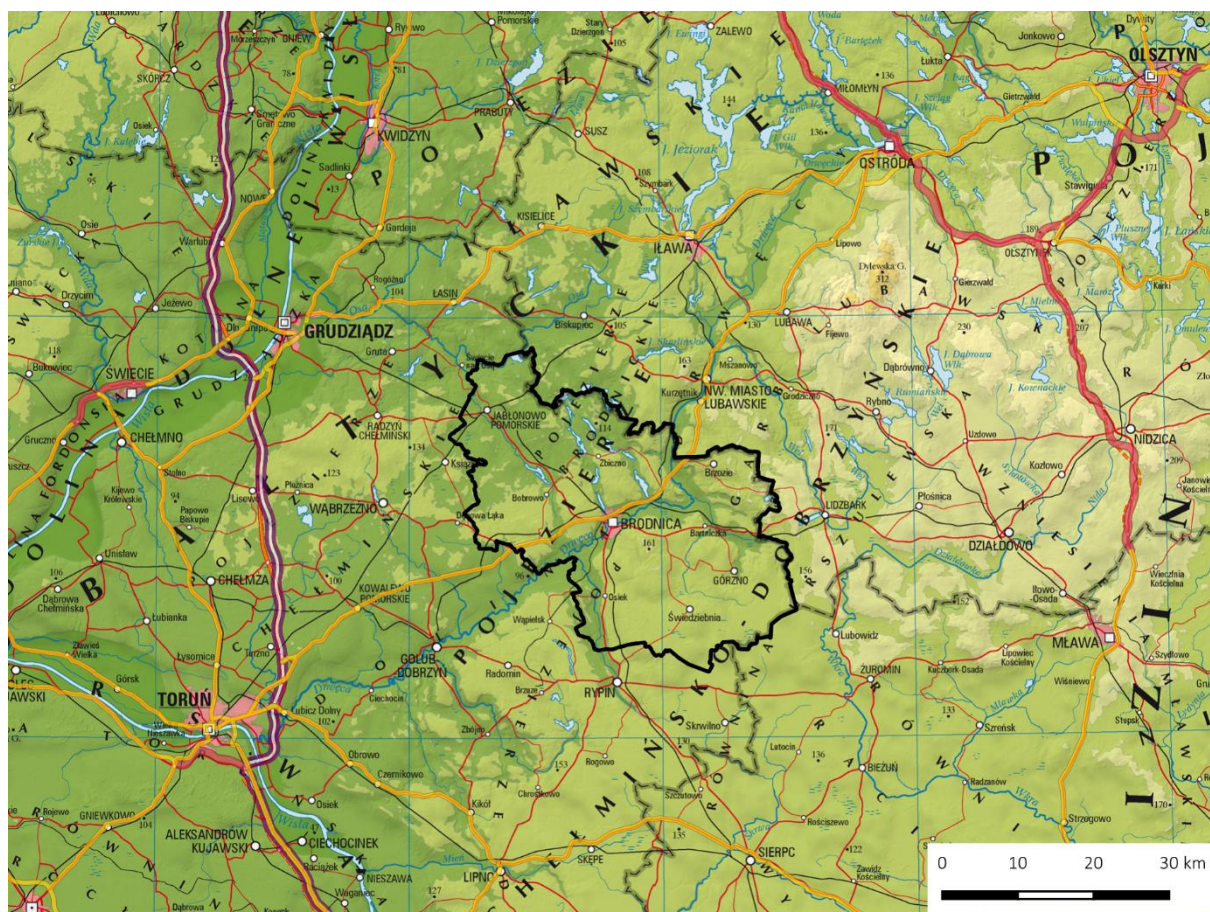
1.	Charakterystyka obszaru	5
2.	Analiza statystyczna.....	7
2.1.	Wymiar społeczny	7
2.2.	Wymiar gospodarczy	8
2.3.	Wymiar środowiskowo-przestrzenny	10
3.	Wyniki badań społecznych	11
4.	Kluczowe potencjały	13
5.	Kluczowe problemy	14
6.	Analiza SWOT	16
7.	Kluczowe potrzeby rozwojowe	17

1. CHARAKTERYSTYKA OBSZARU

Obszar objęty procesem strategicznym, czyli tzw. Obszar Prowadzenia Polityki Terytorialnej Brodnicy, obejmuje w całości teren powiatu brodnickiego i niżej wymienione samorządy:

- Gmina Bartniczka
- Gmina Bobrowo
- Gmina Brodnica
- Gmina Brzozie
- Gmina Miasta Brodnicy
- Gmina Osiek
- Gmina Świedziebnia
- Gmina Zbiczno
- Miasto i Gmina Górzno
- Miasto i Gmina Jabłonowo Pomorskie
- Powiat brodnicki

Rysunek 1: Położenie OPPT Brodnicy

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GUGiK oraz GDDKiA

Wszystkie samorządy wchodzące w skład OPPT Brodnicy **są położone w województwie kujawsko-pomorskim, w powiecie brodnickim**, przy granicy z województwem warmińsko-mazurskim i częściowo mazowieckim. Samorządy te **są połączone liniowo**, graniczą bezpośrednio ze sobą, tworząc spójny i zintegrowany obszar administracyjny z głównym ośrodkiem centralnym – Miastem Brodnica, a także dwiema gminami o statusie miejsko-wiejskim – Górzno i Jabłonowo Pomorskie. Tym samym cały obszar powiatu brodnickiego jest objęty obszarem OPPT.

Pod względem przyrodniczym cały obszar OPPT charakteryzuje się **przyjaznymi warunkami naturalnymi** z dużą ilością terenów zielonych, lasów oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w szczególności jezior.

Biorąc pod uwagę walory gospodarcze występujące na obszarze powiatu dominującą pozycję gospodarczą odgrywa produkcja rolnicza, w której przeważa uprawa zbóż ozimych oraz chów bydła mlecznego i opasowego. Zasadniczo silnym i zróżnicowanym ośrodkiem przemysłowym jest miasto powiatowe Brodnica. Obszar powiatu pełni generalnie typowe funkcje osadnicze i społeczne.

Powierzchnia całego powiatu wynosi około 1040 km². Łączna liczba ludności na obszarze wynosi około 78784 osób, co daje średnią gęstość zaludnienia na poziomie prawie 76 osób/km².

Mimo różnorodności występujących między członkami porozumienia, obszar ten jest stosunkowo **jednolity i spójny administracyjnie**. Świadczyć o tym mogą choćby uwarunkowania przyrodnicze, polityka ochrony środowiska oraz przeważająca produkcja rolnicza w indywidualnych gospodarstwach, uzupełniona centralnie funkcjami miasta powiatowego. Ponadto cały obszar OPPT charakteryzuje się licznymi zabytkami architektury, w szczególności obiektami kultu religijnego w stylu gotyckim. Obszar łączy również wspólna sieć dróg publicznych i kolejowych oraz centralny ośrodek miejski – Brodnica – stolica powiatu.

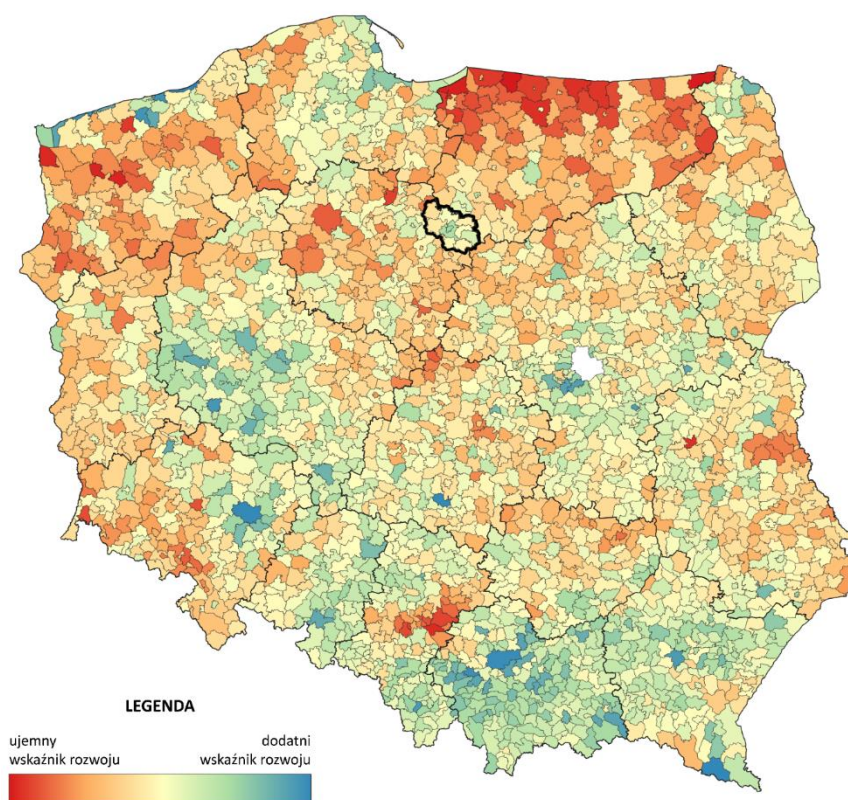
2. ANALIZA STATYSTYCZNA

Portret statystyczny przygotowano dla zobrazowania sytuacji społeczno-gospodarczej i środowiskowo-przestrzennej obszaru OPPT Brodnicy. Zgodnie z teorią zrównoważonego rozwoju przeanalizowano trzy wymiary rozwoju: **społeczny, gospodarczy i środowiskowo-przestrzenny**. Następnie w ramach każdego z wymiarów wyodrębniono dodatkowe podobszary analizy.

2.1. WYMIAR SPOŁECZNY

Społeczny wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego (z wyjątkiem Gminy Brodnica i Miasta i Gminy Górzno) jest słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 2: Społeczny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu dotyczących wymiaru społecznego, zauważalne są **duże ruchy migracyjne w obu kierunkach**, ale także **rozwój przestrzeni pod indywidualną i wielorodzinną zabudowę** sprzyjający osiedlaniu się na tym obszarze, jako **atrakcyjnym miejscu do zamieszkania** w ostatnich latach. Z tego względu wybrzmiewa **konieczność**

interwencji w infrastrukturę publiczną, w tym przede wszystkim komunikacyjną, edukacyjną, medyczną, czasu wolnego, turystyki, rekreacji oraz zasoby komunalne – wszystko dla zwiększenia poziomu atrakcyjności osiedleńczej obszaru i dalszego zachęcenia do zamieszkania tutaj.

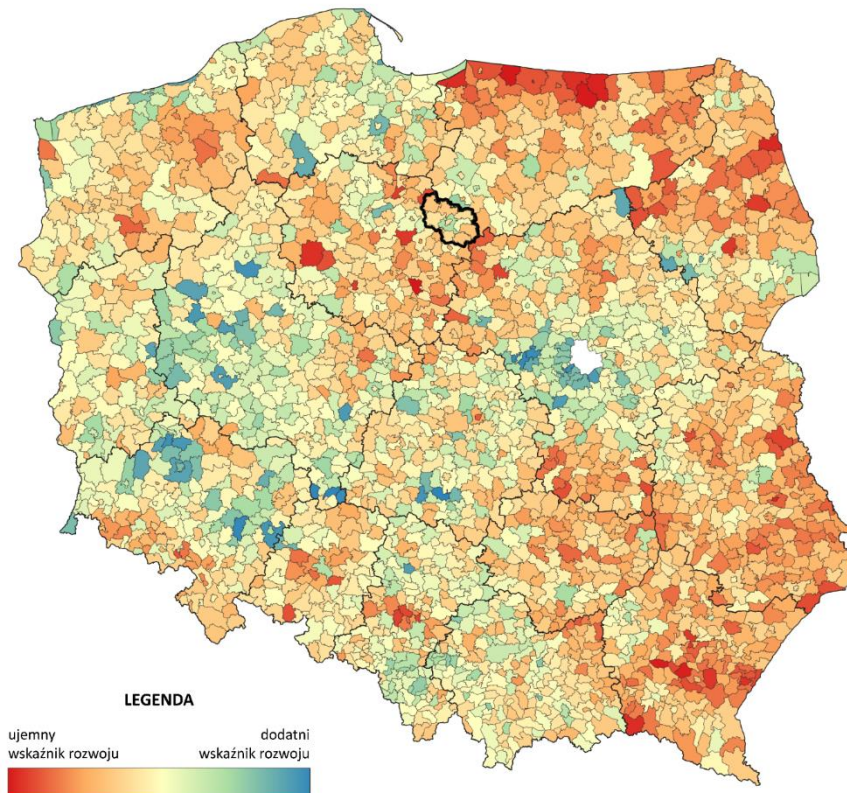
Z drugiej strony wyraźnie dostrzega się również postępujące starzenie się społeczeństwa i konieczność zwrócenia uwagi na **politykę senioralną** i dostępność specjalistycznej oferty w tym zakresie.

Ważnym aspektem pozostaje kwestia **aktywizacji różnych grup społecznych**, zarówno w wymiarze horyzontalnym (jednorodnym), jak i wertykalnym (różnorodnym), w celu zwiększania aktywności obywatelskiej i społecznej, budowania tożsamości lokalnej, wyszukiwania i wzmacniania istniejących i potencjalnych liderów społecznych.

2.2. WYMIAR GOSPODARCZY

Gospodarczy wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego (z wyjątkiem Gminy Brodnica) jest słabsza lub dużo słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 3: Gospodarczy wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu, obszar szeroko rozumianego rynku pracy ważnym **obszarem zainteresowania strategicznego**, omawianym i wykazywanym w toku pracy. Szczególnie w kontekście dwóch zjawisk – niskiej zastępowalności pokoleń na rynku pracy, pomimo względnie wysokiej podaży pracy i „rynku pracownika”, oraz **słabszej jakości oferty pracy** dostępnej dla mieszkańców powiatu. Składa się na to przede wszystkim **niska atrakcyjność wynagrodzeń lokalnej gospodarki**, pomimo w miarę wysokiej **aktywności gospodarczej**.

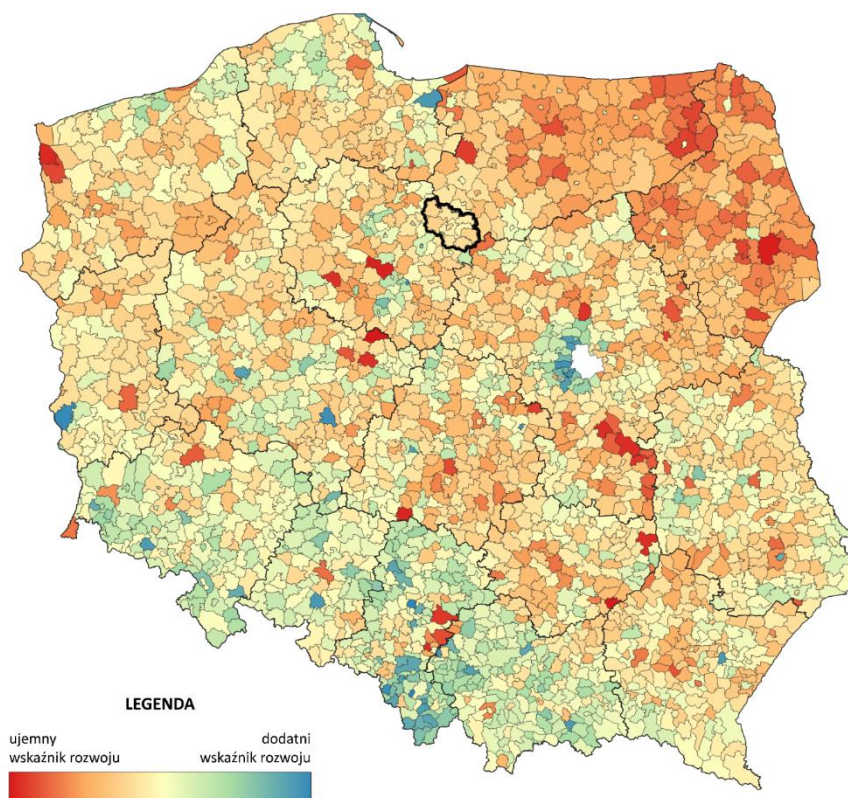
Pozytywnie warto odnotować **rosnące zróżnicowanie lokalnej gospodarki**, ale nadal bez wyraźnego udziału przedsiębiorstw innowacyjnych i opartych o nowe technologie – gwarantujących stały rozwój gospodarczy i najatrakcyjniejsze oferty pracy. W obszarze powiatu zauważany jest **deficyt mocnych, opartych o wiedzę podmiotów gospodarczych**, rozwijających się i oferujących pracę dla wykwalifikowanej kadry. Jednocześnie **niewystarczająca oferta usług edukacyjnych** kształcących specjalistów powoduje zasilanie lokalnego rynku jedynie osobami o niskim bądź średnim poziomie kwalifikacji, oraz **niskiej zdolności do samodzielnego tworzenia nowych, atrakcyjnych miejsc pracy**. W OPPT Brodnicy dostrzega się konieczność podjęcia aktywności w tym obszarze, w celu wykorzystania potencjału i poprawy sytuacji na rynku pracy.

Właściwym kierunkiem jest również wykorzystanie potencjału środowiska naturalnego do tworzenia oferty **ekologicznych produktów lokalnych**, proponowanych przez lokalnych wytwórców i przedsiębiorców, stanowiących ważne uzupełnienie o znaczeniu gospodarczym.

2.3. WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY

Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju obszaru wskazuje, iż sytuacja w roku 2021 w obszarze powiatu brodnickiego jest słabsza niż średnia dla grupy referencyjnej.

Rysunek 4: Środowiskowo-przestrzenny wskaźnik rozwoju na tle kraju (2021)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Monitora Rozwoju Lokalnego

Z punktu widzenia przeprowadzonych badań i analiz własnych w trakcie procesu, obszar szeroko rozumianego zasobu środowiska był wskazywany jako jedna z **kluczowych determinant rozwojowych**, wokół której warto budować potencjał rozwojowy obszaru. Zauważalny jest **wyjątkowy walor lasów, jezior, rzeki Drwęcy, ukształtowania terenu, czystego powietrza, wody i przyjaznego „zielonego” klimatu**. Wyzwaniem będzie kierunek **wykorzystania obszarów prawnie chronionych** (parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000), zachowanie ich walorów, ale możliwość **zwiększenia dostępności** tych obszarów dla mieszkańców oraz osób z zewnątrz. Wyzwaniem mogą być również **inwestycje energetyczne** oraz zwiększenie potencjału przetwarzania i wykorzystania odpadów (recykling). Samorządy powiatu brodnickiego z uwagi na dużą powierzchnię objęte są jedynie **częściowo planem zagospodarowania** i korzystają z polityki jednostkowych decyzji o warunkach zabudowy.

Obszar szeroko rozumianej dostępności komunikacyjnej, zarówno wewnętrznej ale w szczególności zewnętrznej, był jednym z **kluczowych obszarów problemowych**, omawianych i wykazywanych w toku pracy. Kwestie te były podnoszone jako podstawowe potrzeby, jako jedna z **podstawowych przyczyn depopulacji obszaru i ograniczonej atrakcyjności miejsca** (turystyka, edukacja, rynek pracy). **Dostępność wewnętrzna** wybrzmiewa szczególnie w potrzebach przemieszczania się do **lokalnych miejsc pracy, placówek oświatowych**, ale także wykorzystania zasobów i potencjałów turystycznych, rekreacyjnych i **szeroko rozumianego przemysłu czasu wolnego**. Dużą uwagę zwraca **brak alternatywnych środków komunikacji** i deficyty w infrastrukturze w tym obszarze (ścieżki pieszo-rowerowe), co w przypadku terenów o **wysokich walorach przyrodniczych** ma szczególne znaczenie. **Dostępność zewnętrzna** ograniczona przez peryferyjną lokalizację powiatu, utrudnia dostępność do **rynku pracy**, ale też **zmniejsza potencjał osiedleńczy, inwestycyjny i turystyczny** obszaru. W OPPT Brodnicy dostrzega się konieczność podjęcia aktywności w tym obszarze, w celu odwrócenia tych negatywnych trendów.

3. WYNIKI BADAŃ SPOŁECZNYCH

Proces strategiczny, związany z opracowaniem raportu diagnostycznego obszaru OPPT Brodnicy, obejmował włączenie społeczności lokalnej (partycypację). Elementem pośredniej partycypacji społecznej były trzy kluczowe badania opinii społecznej – mieszkańców (badanie powszechne), lokalnych liderów (kluczowi interesariusze obszaru) oraz młodzieży (kluczowa grupa społeczna deklarująca swoją przyszłość).

Analizując wnioski z przeprowadzone badań wśród mieszkańców OPPT Brodnicy, lokalnych liderów i młodzieży, można wyciągnąć wspólne wnioski i spostrzeżenia.

Wszyscy badani jako **najsilniejsze strony** obszaru powiatu brodnickiego wymieniali:

- **Jakość i czystość środowiska naturalnego (powietrza, wody, zieleni),**
- **Bezpieczeństwo,**
- **Atrakcyjność turystyczna (przyrodnicza i kulturowa)**

Dla mieszkańców i młodzieży równie ważne okazały się:

- **Więzi i tradycje rodzinne**

Dla liderów i młodzieży:

- **Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej**

A dla każdej z tych grup indywidualnie:

- **Lokalny patriotyzm, dziedzictwo i historię (mieszkańcy),**

- Estetyka otoczenia i jakość przestrzeni publicznej (liderzy),
- Relacje międzyludzkie: z sąsiadami, przyjaciółmi, znajomymi (młodzież),

Wszyscy badani jako **najsłabiej oceniane obszary** powiatu brodnickiego wymieniali:

- **Wysokość zarobków i płac,**
- **Oferty pracy, rynek pracy,**
- **Oferta usług zdrowotnych.**

Dla mieszkańców i liderów wspólnym deficytem był również:

- Komunikacja i transport zbiorowy,

Natomiast indywidualnie, dla młodzieży były to jeszcze:

- Warunki dla przedsiębiorczości (otwarcia i prowadzenia własnej firmy),
- Oferta handlowa i usług rynkowych dla mieszkańców i firm

Najważniejsze przedsięwzięcia, jakie powinny być zrealizowane zdaniem wszystkich badanych to:

- Lepsze połączenia komunikacyjne z regionem i światem, drogi, itp.,
- Tworzenie nowych miejsc pracy,
- Stworzenie atrakcyjnej infrastruktury miejskiej (chodniki, przystanki, ścieżki rowerowe, obiekty sportowe),
- Lepsza i bardziej dostępna opieka zdrowotna (podstawowa i specjalistyczna).

Dodatkowo zdaniem liderów potrzebne są jeszcze:

- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania wolnego czasu,
- Wsparcie rozwoju budownictwa mieszkaniowego, większa dostępność mieszkań.

A w opinii młodych ludzi należy dodatkowo zainwestować w:

- Lepsze warunki i wsparcie dla rozwoju przedsiębiorczości, zakładania własnych firm, samozatrudnienia,
- Atrakcyjna oferta kulturalna i spędzania czasu wolnego,
- Lepsza i szersza oferta edukacyjna (szkolnictwo zawodowe, podnoszenie kwalifikacji, studia, staże, praktyki).

4. KLUCZOWE POTENCJAŁY

Tabela 1: Kluczowe zasoby i produkty OPPT Brodnicy

Zasoby OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: MOŻLIWOŚĆ GENEROWANIA PRODUKTÓW
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Liczne organizacje pozarządowe (Stowarzyszenia, KGW, OSP, itd.)
Teren rolniczy
KRYTERIUM: UNIKALNOŚĆ
Środowisko naturalne z czystym powietrzem
Występowanie form ochrony przyrody (parki krajobrazowe, Natura 2000)
Bogactwo historyczne i kulturowe (zabytki, historia, twórczość ludowa)
Dostępność terenów pod inwestycje publiczne i gospodarcze
Dostępny węzeł kolejowy i droga krajowa
Granica pozaborowa (zabór pruski i rosyjski)
Produkty OPPT Brodnicy
KRYTERIUM: GENEROWANIE KORZYŚCI
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazuria MTB, spływy kajakowe)
Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna
KRYTERIUM: POTENCJAŁ ROZWOJU
Produkty regionalne i ekologiczne (np. Kajmak, sery, miody, nalewki, itd.)
Walory środowiskowe obszaru, w tym Parki Krajobrazowe, rzeka Drwęca i rezerваты przyrody
Oferta rekreacyjna i agroturystyczna
Duże zakłady pracy, w tym z kapitałem zagranicznym (np. Sits, Vorwerk)
Cykliczne wydarzenia i imprezy kulturalne i sportowe (np.. Jarmark Międzynarodowy, Mazuria MTB, spływy kajakowe)
Atrakcyjne miejsca: Izba rybacka w Płowężu, Osada Milewita i Gród Foluszek i inne

Źródło: Opracowanie własne

Podsumowując zdiagnozowany potencjał obszaru, to w dużej mierze stanowią go **zasoby naturalne obszaru**, które zasadniczo nie są wykorzystywane w pełni ich możliwości. Analizując kluczowe produkty powiązane z występującymi zasobami, należy zauważyć, iż promocja walorów regionu takich jak zasoby przyrodnicze, występowanie parków krajobrazowych i rezerwatów przyrody, zabytki i zasoby historyczne, związane z nimi produkty lokalne (ekologiczne) stanowią najwyższą wartość dla obszaru.

Na tej bazie wyłania się również **generalna funkcja turystyczno-rekreacyjna** obszaru, jako miejsca w duchu slow-life, gdzie panuje duża równowaga między życiem zawodowym, rodzinnym i czasem wolnym. Jako miejsce do odpoczynku, o **mniejszym tempie życia** od większych ośrodków miejskich, które gwarantuje otoczenie przyrodnicze i naturę o najwyższej, nieprzetworzonej jakości. Również miejsce **zdrowej aktywności turystycznej, rekreacyjnej, sportowej, kulturalnej i gospodarczej**, nastawionej na świadome współistnienie i korzystanie z istniejących zasobów naturalnych i kulturowych w celu tworzenia wysokiej jakości produktów i marek lokalnych.

5. KLUCZOWE PROBLEMY

W trakcie procesu diagnostycznego, wyodrębniono problemy kluczowe, które wynikają z innych problemów pośrednich / przyczyn, i które mogą generować wiele odczuwalnych skutków / trudności, wspólnych dla całego środowiska społeczno-gospodarczego. Deficyty te budowane są w układzie tzw. **drzewa problemów**, czyli matrycy logicznej.

Dzięki temu procesowi możliwa była **identyfikacja i selekcja zasadniczych problemów** dotyczących obszaru OPPT Brodnicy, **mapowanie powiązań logicznych** problemów z ich **przyczynami** i **skutkami**. Konsekwencją tej logicznej, uporządkowanej matrycy jest możliwość generowania **kierunkowych obszarów interwencji**, określenia celów strategicznych oraz konkretnych działań do podejmowania, mających niwelować wskazane deficyty przy wykorzystaniu posiadanych zasobów i produktów.

Tabela 2: Matryca logiczna - drzewo problemów

WYMIAR SPOŁECZNY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYSTARCZAJĄCA DOSTĘPNOŚĆ DO KLUCZOWYCH USŁUG PUBLICZNYCH – EDUKACYJNYCH, MIESZKANIOWYCH, ZDROWOTNYCH, CZASU WOLNEGO			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Negatywne zmiany demograficzne	Brak pełnego dostępu do usług publicznych (np. edukacja, medycyna)	Brak oferty czasu wolnego	Niska aktywność społeczna
WYMIAR GOSPODARCZY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYSTARCZAJĄCE WARUNKI DO PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, SZCZEGÓLNIENIE NA TERENACH WIEJSKICH – INFRASTRUKTURA, PRZESTRZEŃ, INTERNET, KOMUNIKACJA, USŁUGI			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Niewystarczająca infrastruktura gospodarcza – tereny inwestycyjne i siatka komunikacyjna (drogowa, kolejowa, gazowa, IT)	Niestabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej	Niski zasób wykwalifikowanej siły roboczej	Niewykorzystany potencjał produktów lokalnych
WYMIAR ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY			
PROBLEM KLUCZOWY			
NIEWYKORZYSTANIE ZASOBÓW ŚRODOWISKA NATURALNEGO W SPOSÓB ZRÓWNOWAŻONY			
PROBLEMY UZUPEŁNIAJĄCE			
Niewystarczająca dostępność komunikacyjna	Niewykorzystane zasoby środowiska naturalnego	Deficyty instrumentów zagospodarowania przestrzennego	Ograniczenia środowiskowe

Źródło: Opracowanie własne

6. ANALIZA SWOT

Tabela 3: Analiza SWOT OPPT Brodnicy

WYMIAR	MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
SPOŁECZNY	Lokalni wytwórcy i liderzy	Brak pełnego dostępu do usług publicznych (edukacyjnych, medycznych, mieszkaniowych, czasu wolnego)
	Duży potencjał ludzki, w tym aktywność seniorów i NGO	Niewystarczająca integracja i aktywność społeczna
	Wysoki poziom bezpieczeństwa mieszkańców	Negatywne zmiany demograficzne (migracje, starzenie się społeczeństwa)
GOSPODARCZY	Rozwinięte strefy gospodarcze (duże przedsiębiorstwa z kapitałem zagranicznym)	Niewystarczająca jakość infrastruktury komunikacyjnej
	Przedsiębiorstwa lokalne (usługi i produkty lokalne)	Niewystarczająca jakość infrastruktury internetowej (IT)
	Potencjał inwestycyjny (przestrzeń)	Nieatrakcyjne miejsca pracy i poziom wynagrodzeń
ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY	Wysokiej jakości środowisko naturalne	Niska dostępność do środowiska naturalnego i jego zasobów
	Liczne i zróżnicowane akweny wodne	Niewystarczająca jakość infrastruktury komunikacyjnej
	Położenie geograficzne poza dużymi ośrodkami	Niski udział procesów ekologicznych
WYMIAR	SZANSE	ZAGROŻENIA
SPOŁECZNY	Rozwój w oparciu o lokalnych liderów i NGO	Utrzymujące się negatywne zmiany demograficzne
	Rozwój w duchu slow-life	Demotywująca polityka socjalna
	Rozwój współpracy międzysektorowej i ponadlokalnej	Niski poziom integracji społecznej
GOSPODARCZY	Rozwój technologiczny i innowacyjny poprzez duże zakłady pracy	Zmiany prawne ograniczające wpływy z lokalnej gospodarki
	Rozwój sektora jednoosobowych działalności gospodarczych, w szczególności lokalnych	Utrzymujące się niestabilne warunki prowadzenia działalności gospodarczej
	Globalizacja procesów komunikacyjnych i pracy zdalnej	Niewykorzystanie potencjału ekologicznych produktów lokalnych
ŚRODOWISKOWO-PRZESTRZENNY	Potencjał wykorzystania wysokiej jakości środowiska	Negatywne zmiany klimatyczne
	Rozwój edukacji ekologicznej	Trudny proces inwestycyjny (obszary chronione, własność nieruchomości)
	Wykorzystanie zasobów naturalnych dla energetyki (OZE)	Postępujące osłabianie ładu przestrzennego i jakości procesów urbanizacyjnych

Źródło: Opracowanie własne

Przedstawiona powyżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów życia społeczno-gospodarczo-środowiskowego OPPT Brodnicy. Powyższy zbiór informacji jest wypadkową wiedzy o stanie i zasadniczych potrzebach poszczególnych gmin i ich sumy.

Opisywany obszar ma wysoki potencjał i atrakcyjność turystyczną i rekreacyjną. Liczne rzeki i jeziora, czyste środowisko naturalne oraz bogate zasoby runa leśnego sprawiają, że jest to region potencjalnie atrakcyjny turystycznie. Daje to podstawę do oparcia rozwoju gospodarczego tego obszaru o turystykę wiejską, agroturystykę i turystykę zdrowotną, ale także wykorzystania potencjału lokalnych produktów i nieuwolnionego kapitału ludzkiego i jego zróżnicowania.

7. KLUCZOWE POTRZEBY ROZWOJOWE

Podsumowując całościowo proces diagnostyczny wypracowano kilka **zasadniczych potrzeb kierunkowych OPPT Brodnicy** – z punktu widzenia społecznego, gospodarczego i środowiskowo-przestrzennego, które na tym etapie przenikają się i nie są ściśle przypisane do wymiaru – wpływają na większy aspekt życia społeczno-gospodarczego.

Tabela 4: Matryca kluczowych potrzeb OPPT Brodnicy

MATRYCA POTRZEB	
1	DOSTĘP DO KSZTAŁCENIA, W TYM PRZEDSZKOLI, SZKÓŁ ZAWODOWYCH I UCZENIA PRZEZ CAŁE ŻYCIE
2	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY MIESZKANIOWEJ
3	AKTYWIZACJA SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ
4	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TURYSTYCZNEJ, REKREACYJNEJ I KULTURALNEJ
5	DOSTĘP DO WYSOKIEJ JAKOŚCI USŁUG MEDYCZNYCH
6	ZWIĘKSZONA EFEKTYWNOŚĆ ENERGETYCZNA, W TYM MODERNIZACJE ŹRÓDEŁ CIEPŁA I OBIEKTÓW
7	DOSTĘP DO SZEROKOPASMOWEGO INTERNETU
8	ROZWÓJ INFRASTRUKTURY PIESZO-ROWEROWEJ
9	EKOLOGICZNY TRANSPORT PUBLICZNY
10	UTWORZENIE I PROMOCJA MARKI TURYSTYCZNEJ

Źródło: Opracowanie własne

Konieczne jest podejmowanie **inicjatyw infrastrukturalnych** w obszarze lokalnej kultury i edukacji, mieszkalnictwa, zdrowia, ale również przygotowanie odpowiedniej, celowanej i **dostosowanej oferty** wynikającej z potrzeb użytkowników. Ma to szczególne znaczenie w kontekście z jednej strony **dużego potencjału społecznego** i lokalnych talentów, a z drugiej zamknięcia społecznego w ostatnich latach wywołanego pandemią Covid i jego konsekwencji. Konieczne potrzeby dotyczą również **aktywizacji lokalnej społeczności** – często zróżnicowanej w zakresie pochodzenia (mieszanie się ludności napływowej i miejscowej).

Ważne są również potrzeby wpływające na komfort i jakość życia dotyczące **aspektów ekologicznych** i zwiększonej efektywności energetycznej, niezbędne do zachowania naturalnego charakteru środowiska, ale też ważne z punktu widzenia jakości usług publicznych i atrakcyjności inwestycyjnej. Podobnie jest z potrzebą dostępu do szerokopasmowego internetu i uniknięcie wykluczenia cyfrowego.

Bardzo ważnym aspektem są **potrzeby komunikacyjne** o szerokim spektrum – zarówno w zakresie siatki transportowej i **mobilności**, ale także alternatywnych inicjatyw dotyczących **zrównoważonej mobilności** – rozwoju sieci ścieżek pieszo-rowerowych, zarówno w kontekście czysto komunikacyjnym, ale również w kontekście turystycznym, szczególnie z przeznaczeniem wewnętrznym – dla mieszkańców. Oprócz inwestycji w ścieżki pieszo-rowerowe istnieje potrzeba rozwoju również innych, alternatywnych sposobów przemieszczania się – na przykład transportu zamawianego czy wewnętrznych linii komunikacyjnych o charakterze ponadlokalnym. Lepsza **dostępność komunikacyjna** stanowi istotny czynnik rozwoju całego powiatu – wpływa na wszystkie obszary życia społeczno-gospodarczego.

Potrzeba rozwoju **sektora turystycznego**, to nie wyłącznie sieć ścieżek, ale również infrastruktury towarzyszącej – punktów o dużym potencjale turystycznym, rekreacyjnym czy sportowym, kompleksowej **oferty usług turystycznych** oraz szeroko rozumianej **marki turystycznej**, w tym produktów lokalnych i ich promocji – stanowiących podstawy budowania **przemysłu czasu wolnego** i korzystania z jego pozytywnego oddziaływania i korzyści pośrednich i bezpośrednich.

Potwierdza się też, że wykorzystanie istniejącego już potencjału oraz wspólny rozwój obranych kierunków przyniesie większą korzyść dla całego obszaru niż działania indywidualne. **OPPT Brodnicy jest obszarem o dużym potencjale i określonych wyzwaniach**, co potwierdza niniejszy raport. Obraz ten jest podstawą do budowania strategii, która ma przyczynić się do poprawy warunków i jakości życia mieszkańców obszaru powiatu brodnickiego.

Wypracowana analiza diagnostyczna stanowi **podstawę do kierunkowania rozwoju strategicznego** – określenia wyjściowej wizji i celów strategicznych, a w konsekwencji przygotowania odpowiednich inwestycji i działań do podjęcia w celu ich realizacji.